

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Lobontiu prefektust felmentették állásától

A rendőrprefektus még nem tud felmentéséről

Az elmúlt éjjel Bukarestből felhivatalosnak jelzett közlemények érkeztek az erdélyi lapok szerkesztőségébe. Ezek szerint a tegnap megtartott minisztertanács ismételt foglalkozott a diák-zavargások ügyével és a kormány elhatározta, hogy

Biharmegye prefektusát, valamint Nagyvárad és Kolozsvár rendőrprefektusát felmenti állásától, s kívülük még más hatósági személyek magatartását is vizsgálat tárgyává teszi.

A személyváltozások híre a kora reggeli órákban érkezett Nagyváradra.

Az Estilap tudósítója megállapította, hogy sem a prefektusnak, sem a rendőrprefektusnak elmozdításáról szóló hír mindeddig hivatalos megerősítést nem nyert.

A megyei prefektúrán azonban már az éj folyamán tudtak Lobontiu prefektus távozásáról, mert

ő maga küldött táviratot feleségének, akivel közölte távozásának tényét.

Értesülésünk szerint Lobontiu dr. felmentett prefektus csütörtökön délután érkezik Nagyváradra és máris megtette a szükséges intézkedéseket, hogy családjával együtt visszaköltözzék Szilágyssomlyóra.

Az Estilap tudósítója kérdést intézett felmentése híre ügyében Bunescu rendőrprefektushoz, aki kijelentette, hogy

felmentéséről nem tud és azt nem is hiszi, mert arra semmi okot nem szolgáltatott.

Lobontiu prefektus utódjaként Peter Julian közigazga-

tási főfelügyelőt emlegetik. — Peter Julian csak ideiglenes megbízást kap a prefektúra vezetésére, végleges kinevezés aligha lesz karácsony előtt.

Segílette-e a váradai tűzoltóság a diákságot a templomok rombolásában?

A polgármester a legerélyesebb retorziókat fogja alkalmazni

Már napok óta egyre nyitabban tárgyalnak a városban mindenféle a váradai tűzoltóság igen különös viselkedéséről. Komoly helyeken állítják, sőt szükség esetén tanúkkal is igazolják, hogy

a váradai tűzoltóság segédkezett nyújtott a diákságnak a zsidó templomok rombolásához.

Az tény, hogy már a tanácsnak egyik tagja, a tűzoltók szereplésével kapcsolatosan a nagytanács hétfői ülésén interpelláció formájában fogja erre vonatkozó bizonyítékait előterjeszteni. Szóbeli felfelmentések érkeztek ugyanis a polgármesterhez, hogy a tűzoltóság úgy a Cion-templomban, mint az Alexandri (Teleki) utcai templom rombolásánál segédkezett. Hangzattal, hogy a templomok belsejében a rombolásokat csakis csákányokkal lehetett véghezvinni és így nem lehet vitás, hogy a rombolás elkövetői ezeket a csákányokat tűzoltóktól kaphatták. Mások szerint a tűzoltók fáklyákkal világítottak a templomok körül.

Egy Gergely dr. polgármester tudomást vett a tűzoltóság elleni súlyos gyanúsításokról és miután a tűzoltóság a város fennhatósága alá tartozik, miután a tűzoltók és azok parancsnoka, városi alkalm-

mazottak, ma délelőtt a következők publikálására adott felhatalmazást:

— A nagytanács egyik tagja tényleg fenn járt nálam és bejelentette, hogy a rombolásban ha nem is vettek aktív részt a váradai tűzoltók, de azzal, hogy a csákányokat átadták a diákoknak, semmiképpen nem menthetők a bűn alól. Megkértem az illető tanácsos urat, de most külön is kérem mindazokat, akik szemtanúi voltak annak, hogy egyes tűzoltók megelégedezve minden emberi érzésükről és kötelességükről, a romboláshoz odaadták csákányai-

kat, jelentkezzenek nálam. Mindenkinek meg fogok hallgatni és ígérem, hogy a tűzoltókkal szemben, amennyiben a bizonyítékok kezeim között lesznek, nyomban meg fogom az eljárást indítani. Ígérem és kijelentem, bárki is legyen az, a város nem fogja tűrni, hogy a tűzoltóság kötelességében ilyen egyének egy percig is maradhassanak.

— Várom a bizonyítékokat és legyen meggyőződve Nagyvárad város polgársága, hogy a fegyelmi eljárás az elkövetett cselekményekhez képest, könyörtelen lesz.

Keller kapitány kártérítési igényét még nem jelentette be

Fildan főügyész hivatalos látogatása

Mint felhivatalos jelentés is közölte, Winifred Nedson Keller, a Nagyváradon lakó amerikai kapitány sebesülése élénken foglalkoztatja a kormány illetékes szerveit, amennyiben Culbertson meghatalmazott miniszter, Amerika követe Bukarestben, személyesen terjesztette elő Titulescu külügyminiszternek Keller kapitány kijelentését a sérülésről.

Mint megírtuk, a kormány Lobontiu Emil dr. prefektus után már kifejezte sajnálkozását Keller kapitány előtt. Tegnap pedig ugyancsak a kormány megbízásából Fildan Emil dr. főügyész jelent meg Keller kapitány lakásán

és egyrészt az amerikai tisztet ért támadás körülményeiről, másrészt

az igényelt kártérítési összeget illetően érdeklődött.

Ez utóbbira vonatkozóan Keller kapitány még nem adott választ.

Tegnap Nagyváradra érkezett Amerika bukaresti követiségének titkárja és a kolozsvári angol konzulátus megbízottja, akik valószínűleg ma délelőtt látogatják meg a betegesen fekvő W. N. Kellert.

Ma délelőtt az ügyesség emberrel is kimjártak a sebesült amerikai tisztnél és jegyzőkönyvbe foglalták vallomását.

Merénylet egy polgármester ellen

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: Toulon város polgármestere ellen tegnap merényletet követtek el. A 65 éves öreg úr, aki a szociáldemokrata-párt tagja, küldöttséget fogadott a város házában. Egyszerre egy gyászruhába öltözött hölgy tört rántott elő és a polgármester arcába szúrta. A sebesülés súlyos, de nem halálos. A merényletöt két letartóztatották. Kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy elesett tiszt özvegye, aki esztendő óta végső nyomorban él és elkeseredésében követte el véres tettet a polgármester ellen.

A magyar olvasó közönség

legkedveltebb és legnépszerűbb írója, Erdős Renée mutatkozik be szombaton, 17-én Nagyvárad közönsége előtt. Évtizedek óta nem volt példa olyan írói sikerekre, a milyeneket Erdős Renée aratott. Százazrek olvassák a könyveit, százazrek kísérik feszült figyelemmel regényeinek szimpatikus hőseit és százazrek érdeklődnek izgatottan a népszerű regények szenzációs eseményei iránt. A Nagy sikoly, a Santerra Biboros, Uj sari, Báro Herziold Clariss és a többi regényírásk olyan népszerűsége tettek szert, amilyenre a magyar irodalomban talán Mikszáth Kálmán és Gárdonyi Géza óta nem volt példa.

Szombaton este szemtől-szembe fog találkozni Nagyvárad publikuma ezen zseniális, nagytehetségű és immár világhírű íróval. Valósággal innepély lesz ez a bemutatkozás. Erdős Renée még sohasem szerepelt felolvasó asztalnál és amikor a nagyvárad közönség elé lép, olvasótáborának legintelligensebb és legmegértőbb tömegével fogja magát szembetalálni. Nem lesz sablonos ez az estély, hanem intim, valósággal lírai vallo-mások fognak elhangzani az író ajkairól a nagyvárad közönséghez. Olyan kivételes alkalom lesz, amikor a holt betűk megelevenednek, amikor az író kilép személytelen inkognitójából és közvetlen megnyilatkozással fordul ahhoz a közönséghez, amely őt legjobban megérti és legjobban elismeri. Aki jelen akar lenni, siessen megváltani jegyét a Hegedűs Hírlapjában.

Wallerstein butorok

legszébbek, legjobbak
nagy választék

Enyhítsünk a bukaresti magyar egyetemi hallgatók nyomorán

Mintegy 70 magyar tanuló iratkozott be a bukaresti főiskolákra. Ezek nagyrészen a magyar társadalom támogatására szorúlnak, mert többnyire szegény szülők gyermekei. E tanulók támogatása érdekében országos akciót indítottunk, mely már is szép eredménnyel járt, pedig az okiráltság magyarságát eddig még nem is kértük fel adakozásra.

Célunk a magyar diákság részére Bukarestben egy otthont létesíteni, melyben az arra rászoruló mintegy 50 főiskolai tanulónak egészséges otthont nyújtunk, hogy ezzel őket tömörítsük, tanulmányukat ellenőrizzük és kiragadjuk őket a külvárosokban levő egészségtelen lakásokból, honnan nagy távolságokról jártak eddig az egyetemekre, miáltal sok tanulásra való időt veszítettek el.

Egy ilyen fontos célú társadalmi mozgalmat Nagyvárad magyarsága sem maradhat el. Bizunk benne, hogy itt is

meghallgatják kérés szavunkat.

Kérünk mindenkit, adjon a nagy célra tehetsége szerint. Elfogadjunk bármily kis összeget, vagy természetben bármily berendezési tárgyat, mit az otthon felszerelésénél felhasználhatunk.

Adjunk, mert saját fiainak adjunk!

Legyen az adakozókom a Mindenható áldása!

A diákszegélyező bizottság névén:

Bukarest, 1927. november hó 14-én.

Jeszenszky Hering Gyula s. k., bukaresti r. kath. egyházmegei kanonok, Kányádi Béla s. k. ref. segédlelkész, Dr. Tornya Gyula s. k. ügyvéd.

Adományokat a Nagyvárad Estilap kiadóhivatala továbbít, de küldhetők közvetlenül a Bukaresti Magyar Főiskolai Tanulókat segélyező Ideiglenes Bizottsághoz is (Bucuresti, Str. Stirbey-Voda 9.)

Hogyan juthatnak nyugdíjukhoz az arra jogosultak

Mitétékes helyről ismételt tudomására hozzák az érdekelteknek, hogy nyugdíjfelbontási eljárásnál pontosan betartandók a következők:

1. A kerületi nyugdíjmegállapító bizottságok, mint elsőfokú hatóságok végzése a kézbesítéstől számított 60 nap alatt a központi nyugdíjfelbontási bizottsághoz (Comisiunea Centrala de pensii) benyújtandó „apel” után támadhatók meg. Ez a fellebbezés feltétlenül indokolandó, egy példányban készítenendő el és 8 lejes bélyeggel szerelendő fel.

2. A központi nyugdíjfelbontási bizottságok végze-

sei a kézbesítéstől számított 30 napon belül „recurs” után támadhatók meg. Ez a recurs nem közvetlen a Semmitőszékhez, hanem a most említett Központi Bizottsághoz nyújtandó be egy következő tartalmu kérvény kapcsán:

Domnule Presedinte! Subsemnatul X. Y. cu domiciliul in . . . cu onoare depun aci anexat recursul meu indreptat in contra decisiunei Comisiunei Centrala . . . No spre a fi asigurarea deosebitelor mele consideratiuni. Cimzese: D-ss D-lui Presedinte al Comisiunei Centrale de Pensii Bucuresti. A recurs két példány-

ban készítenendő el. Mellékletei a megtámadott végzés két egyszerű másolata és az esetleges más okmányok. Bélyeg csak a kíséző kérvényre ragasztandó 8 lej.

A Semmitőszékhez közvetlen benyújtott felfolyamodások elutasíthatnak.

Ugyancsak ezuttal közöljük, hogy nyugdíjra csak azok tarthatnak igényt, kik akár mint tényleges tisztviselők, akár mint nyugdíjasok a román hírségesköt 1921. június 28-ig letették, vagy mint tisztviselők a román állam szolgálatában is állottak.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda este 8 órakor: Csattan a csók, operett újdonság bemutató, C bérlet. Sorozat szám 43.

Csütörtökön: Csattan a csók, A bérlet.

Pénteken: Csattan a csók, B bérlet.

Szombat délután 4 órakor: Borcsa Amerikában, operett újdonság, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 39.

Szombat este: Román előadás. Vasárnap délután 4 órakor: A legkisebbik Horváth lány, operett újdonság, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 40.

Vasárnap este 8 órakor: Csattan a csók, operett újdonság negyedszer. Sorozat száma 47.

— Ma este: Csattan a csók. Már régen volt műsoron olyan kedves meséjű és melódikus muzsikájú darab műsoron, mint a Csattan a csók című operetta. Yvain francia komponista egyik legkiválóbb szerzeménye ez és olyan slágerszámok vannak benne, amelyeket folyton újrazeni kell. E mellett a darab nagyszerű szereposztása is biztosítja az operett sikerét. Kondor Ibolya, T. Pogány Janka, Kertész Manci, Kádár Gabi, Székely Klári, míg a férfiak közül Gróf László, Tompa Béla, Kertész Kornai, St. Tompos, Inke Gyula játszik az operett szerepeit. A Csattan a csók ma, holnap, pénteken és vasárnap este is műsoron lesz.

— Borcsa Amerikában, mérsékelt helyárakkal. Szombaton délután 4 órakor lesz műsoron ez a látványos operett, Barna Sárival a címszerepben és az esti szereposztással, mérsékelt helyárakkal.

— A legkisebbik Horváth lány, mérsékelt helyárakkal. Az idei szezon egyik legbájosabb operett újdonsága, a legkisebbik Horváth lány lesz műsoron Kondor Ibolyával a címszerepben, vasárnap délután 4 órai kezdettel.

Ebéd- és fudőszőnyegek karácsonyi vásár alkalmából minden elfogadható árkban Back Bernátnál 3235

Kályhák és kályhatálcák legolcsóbbak KUN vaskereskedőnél 3335-3

Legjobb jár, ha
WIMPASSING
sár- és hócipőt vásárol 3535-3

Mozgósínházak műsora

Heyman-Szinkör

Ma, 5, 7 és 9 órakor

Hannibal vagy Turiszerelem

Liane Haid

Alphons Fryland

Erdekes, látványos,
érdekfeszítő

Apolló-Filmszínház

Ma szerdán
5, 7 és 9 órakor

A legnagyobb filmsiker

BUCSU- keringő

A főszereplők:

Sury Vernon, Liane Haid és
Willy Fritsch

Filmpalace Sas-palota

Ma 5, 7 és 9 órakor
a Molnár Ferenc-hét
második napja

Hattyu

Főszerepben Adolphe Menjou

Testőr

Főszerepben Alfred Abel és
Korda Mária

10, 15 és 20 lejes helyárak

Péntektől az első román film a

Kettős kereszt
teremtője

Északi Svájc készül a Balti-tenger partján

Esztország, Lettország és Litvánia blokkba tömörülnek — Beszélgetés Ulmanis volt miniszterelnökkel, a lett agrárpárt vezérével

(A Nagyvárad Estilap rigai levelezőjétől.) Lettország jelenlegi szociálista kormánya az eszt nép nagy többségének ellenzése ellenére garancia-szerződést kötött Szovjet-Oroszországgal. A kormány ténykedése az egész országban nagy felháborodást keltett, mivel Szovjet-Oroszország változatlanul fenyegeti a kicsiny balti államok függetlenségét. Az ellenzéki mozgalom élére Ulmanis volt miniszterelnök, az agrárpárt vezére állott, aki megkezdte egy nemzeti-polgári blokk szervezését a jövő évi választásokra. A hangulat a lett nép körében olyan, hogy a jövő évi választások eredménye nem lehet kétséges. A szociálista párt megsemmisítő vereséget fog szenvedni és kénytelen lesz a kormányt átadni a polgári blokknak, amelynek első cselekedete az Oroszországgal kötött szerződés felbontása lesz.

Az Estilap rigai tudósítójának alkalma volt beszélgetést folytatni Ulmanis volt miniszterelnökkel, aki ennek keretében a következőket mondotta:

— Az Oroszországgal kötött szerződés nemcsak a lett nemzet akarata ellen történt, de az összes európai államok ellenszenvét váltotta ki. Nekünk nem a szovjet, hanem Nyugat felé kell orientálódunk.

— A három balti állam: Lettország, Esztország, és Litvánia gyengék ahhoz, hogy külön-külön politikai és gazdasági tényezők legyenek. A fejlődés, valamint a háború után visszanyert függetlenség érdekében Lettországnak, Esztországnak és Litvániának

balti blokkba kell tömörülniök, illetőleg meg kell csinálniuk a balti államok föderációját.

Ez az államszövetség úgy politikailag, mint gazdaságilag megállhatja helyét olyan erős szomszédok között, mint Oroszország, Lengyelország s Németország.

— A föderáció keretén belül mindegyik állam megtarthatja függetlenségét. A Balti tenger mentén

északi Svájcot akarunk csinálni,

egyenrangú nemzetekkel, kielégített és megelégedett kisebbségekkel. A fejlődést hát-

rátartja a vilnai kérdés, amely körül Lengyelország és Litvánia nem tudnak megegyezni. Remélhető azonban, hogy a vilnai vita valamilyen módon

rövidesen kielégítő megoldást nyer és ebben az esetben a balti államok blokkjának megalkakulása Lengyelország támogatására is számíthat.

Szörme Mikádó

Városi bunda

Börkabát

MENDEL

férfi és fiuruha

áruház

Bul. Reg. Ferd 3.

A diáktüntetések ügye az állandó-választmány előtt

A tanács részvétele a két zsidó hitközségnek

Amint az szinte természetes is, az állandó választmány sem térhetett napirendre a diákkongressussal kapcsolatos események felett. Állást kellett foglalnia a rombolásokkal és inzultusokkal szemben, mert mint a polgárság képviselői a rájuk ruházott jogokkal együtt kötelezettséget is vállaltak magukra.

Az állandó választmány tegnapi ülésén a napirend megkezdése előtt Soós István dr. tanácsos, a Magyar Párt reprezentánsa az alábbi javaslatot tette a legutóbbi eseményekkel kapcsolatosan teendő intézkedéseket illetőleg a közgyűléshez:

— A községi tanács mélyen megindulva és a legnagyobb részvétellel sajnálatát fejezi ki és helyteleníti azon eseményeket, midőn egyes szélsőséges elemek a városnak s az államnak óriási és fel nem becsülhető erkölcsi és anyagi kárt okoztak rombolásaik által.

— A községi tanács erőlesen hangsúlyozza, hogy mivel a kongresszus megtartásáról nem nyert hivatalos értesítést és arra vonatkozólag nem hallgatták meg,

elhárítani magától minden felelősséget a sajnálatos eseményekre vonatkozólag.

Határozza el a községi tanács, hogy:

1. Kérni fogja a belügyminisztert, hogy a felelősséget állapítsa meg a rombolásokért.

2. Kérni fogja a belügyminiszteriumot, hogy

adjon teljes kártérítést és

elégítet az államkincstár terhére mindazoknak, akik károsultak.

3. Kéri a belügyminiszteriumot, hogy a jövőre nézve a legszigorubb preventív intézkedéseket fogantasson az ily események ki-kerülése céljából és pedig

a városi tanács meghallgatása nélkül ne engedélyezzen semmiféle kongresszust,

ha pedig a városi tanács valamelyes kongresszus tartásához hozzájárulna, úgy a városi közegek közbenjöttével állapítsa meg már jóelőre mindazokat a szigorú intézkedéseket, amelyek a polgárság személy- és vagyonbiztonságának megővására szükségesek.

Ezek mellett határozza el a községi tanács,

hogy a maga részéről is részvételt fejezi ki a két zsidó hitközséggel szemben; továbbá mindazoknak a kereskedőknek és magánosoknak, akik károsodva voltak, kedvezményt biztosít a városi taxák, villamos áram, vízdíj stb. fizetése tekintetében egy bizonyos időre.

A miniszteriumhoz intézendő memorandum haladéktalanul megküldendő.

Az állandó választmány a javaslatot

egyhangúlag magáévá tette

és kimondotta — (amint az Estilap már tegnap jelezte) — hogy a nagytanácsot ugyanez ügyben hétfőn délután 5 órára hívja egybe.

Dec.

16

Helge Lindberg koncert

Jegyek a Hegedűs Hírlapírókban kaphatók

Mindenki régen tudja, hogy a legdivatosabb és legszebb holmik legolcsóbb árban kaphatók

ROSENZWEIG-NÁL

óriási választék zsemper, sport, kelim s szmírna pamutban, divat csipkékben és strass csattokban.

Heyman szinkör

H
A
N
N
I
B
A
L vagy
Turiszerelem

Biharmegyei Takarékpénztár
és Gazdasági Bank
ORADEA
Alapítva: 1872.

Részvényalírási felhívás

A Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank részvényeseinek legutóbb megtartott közgyűlése az intézet jelenlegi részvénytőkéjének 36.000.000 lejre való felemelését

határozta el és megbízta az igazgatóságot ezen tőkeemelés keresztülvitelével.

Ezen felhatalmazás folytán aláírásra bocsájtunk:

192.000 darab, egyenként 125 lei névértékű részvényt

a következő feltételek mellett:

1. Minden 1—96.000 számig terjedő régi részvény alapján egy új 125 lei névértékű részvény jegyezhető és pedig darabonként 125 lei kibocsájtási áron.

2. Az 1-től 192.000 számig terjedő részvényekre a részvényeseknek minden két régi részvény alapján jogukban áll egy új részvényt jegyezni és pedig darabonként 175 lei áron, amely összegből 125 lei a részvénytőkéhez és a fennmaradó darabonként 50 leiből a költségek után fennmaradó összeg az intézet tartalékalapjához csatoltatik.

3. Azon részvényesek, akik fenti elővételi jogukkal élni kívánnak, ezen szándékukat részvényeik egyidejű bemutatása mellett intézetünkben bejelentik s ezen bejelentéssel egyidejűleg az 1. pontban foglalt s részvényenként 125 leit teljes összegében folyó évi december 29-ig befizetik. A második pontban említett s darabonként 175 leies új részvényekre, ugyancsak a régi részvények egyidejű bemutatásával aláírási szándékukat a régi részvényesek 1927. december 29-ig bejelenteni s ezzel egyidejűleg részvényenként 75 leit befizetni tartoznak, míg a hátralékos részvényenként 100 leies összeget, a már teljesített befizetésre vonatkozó igény különben elvesztésének terhe mellett, legkésőbb 1928. február 20-ig bezárólag megfizetni kötelesek.

4. Az újonnan kibocsájtandó részvények intézetünk üzleti használatán 1928. január 1-től kezdődőleg részeseznek. Az ezen időpont előtt teljesített

befizetések után 1927. december 31-ig évi 12 százalékos kamatot fogunk megtéríteni.

5. Az elővételi jogok nem gyakorlása folytán esetleg szabaddá váló új részvények elhelyezéséről az igazgatóság szabad kézből a fentközölt kibocsájtási árnál nem olcsóbban fog gondoskodni. Megemlítjük, hogy a régi részvényesek által esetleg le nem jegyzendő összes, ezen új kiboc-

saítási részvények elhelyezése biztosítva van.

Kelt Oradea, 1927. dec. 9.

A Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank Igazgatósága:

Gróf Tisza Kálmán, dr. Beöthy László, Butulescu Nicolae, dr. Czirja Kálmán, dr. Dénes Sándor, Diósi Lajos, Fráter Barnabás, dr. Groza Petru, dr. Popa Gheorghe, Szemere Miklós.

A VÉGZETES KASTÉLY

— A Nagyvárad Estilap regénye —

(50)

IRIA: MABEL WAGNALLS

Képeletében már hallotta is az üveg csörömpölő pattogását, ha majd a csöcselék egyszer elkezd kövekkel dobálni. Nagyon is jól ismerte Franciaország kincstárának állapotát, hogysen egykedvűen tudta volna nézni az ilyen borzalmas és a nemzei vagyont csökkentő kiadásokat.

— A lilomarcu verszívól — S nagy kinnal fojtott csak magába még egy sereg ilyen gyalázó kifejezést.

Sok pohárkészöntőt mondtak még, s könnyű szívvel, gondtalanul sok gyöngyöző pezsgőspoharat ültettek ki, közben pedig összecserentek a poharak és összevillantak a szemek. A tréfalkozás és a kacagás belevegyni a szökökutat csobogásába, a cselló, a hárfá, a hegedű és a fuvola hangjába.

Később kinyitották a zenei terem ajtaját s felavatták a nagy orgonát, mely éppen most készült el. Gyönyörű csoportozatokban ültek a hallgatók a damaszthuzatu kereveteiken a király számára fenntartott hely mellett és mögött. Drága legyerők mozogtak ide-oda halk suhogással s szép szemek fogadták a támlára könyöklő gavallérok csodáló és bámuló pillantásait.

A tükrösima padló visszatükrözte a hölgyek magassarku atlasztopánkjait s az urak csatos cipőjét, míg a fali tükrökben szinte káprázatosan sokszoródott meg a bársony, a brokát, az atlasz, a rizsporos haj és a csillogó ékszerek csodás keveréke.

gő ékszerek csodás keveréke.

Madame de Pompadour a király mellett ült, igazi királyné — balkézzel. A legnagyobb diadal órája volt ez a kegyencsónék.

Teljes mértékben és méhön élvezte hatalmának megnámorosító érzését és jól tudta, hogy teljesen elhomályosította pirosruhás veletlyársát epügy, mint ahogy a lilom elhomályosítja a pacniát. Sőt azt is tudta, hogy újra meghódította Lajos királyt.

És mégis Pompadour asszonyt valami tampa és elmosódott, kellemetlen érzés nyugtalanította, valami, ami gyötörte a lelkét, amittől nem tudott megszabadulni. — Valami névtelen előérzet, amelyet sehogysam tudott megmagyarázni. Egyszerre azonban eszébe jutott. Most már tudta, hogy mi gyötörtél Romain de Vrie. Mindaddig valósággal elfelejtette, hogy a világon van.

Olyan későn tért vissza Párisból, hogy jóformán még a tolejtjéhez sem volt elegendő ideje. Valami gonosz sejtelen ütközött át az agyán. Talán semmi egyéb oka nem volt, minthogy tudta, hogy a király és Romain egy fedél alatt vannak. Csak látta volna megelőzőleg Lemoynet, hogy még egyszer gondos óvatosságra inthette volna. Vagyódva gondolt arra, bárcsak vége volna már ennek az ünnepségnek, mely pedig olyan nagy diadalt hozott számára.

Éjfél már régen elmúlt, mikor a király kijelentette, hogy távozni akar.

A farság távozása meglepetéssel történt meg. Ragyogó kísérete vette körül. A menet élén pedig aranyos bottal ott ment a főceremóniamester és szokás szerint azt kiáltotta: Hejye! a királynak. Lassan lépkedett el Lajos a mélyen meghajló udvaroncok ketős sorfala előtt, néha egy-egy szót váltva egyikkel vagy másikkal. A királyi kegynek erre a jelére forrón áhitottak mindnyájan.

A főbejárat közelében a király hirtelen megállt, jóformán az egész kíséretet elbocsátotta és kijelentette, hogy még fontos megbeszélni valója van Pompadour asszonnyal.

Két lovászmestere parancsot kapott, hogy egyik előszobában várakozzanak rá.

XVIII. FEJEZET

MIKOR A FAL MEGSZÓLAL

A király egy kis privátlépcsőn át belépett a marquise boudoirjába. Kényelmesen végigayutózott egy nyugágyon és élvezte az egyedüllét számára ritka érzését. Az ablakon át behallatszott a távozók zaja, a lovak kapálódzása, a kocsiajtók becsapódása, a kocsisok és fátylavivők hangos kiabálása.

Nyugodtan nézegette Lajos a szoba berendezését, mely annyira művészi és izléses volt, hogy mindig újra lekötötte a figyelmét. A falakon Dávid és Bousche legújabb festményei függtek, alattuk pedig a márkimé asztalmeztelen, amelyeket saját maga készített, minután rendelkezésére álltak a szükséges materiális és értett is hozzá.

KARÁCSONY-ÉS UJEVRE

BIZTOS
EREDMÉNY-
NYEL
HIRDET
KÖNIG & BAYER
KLISEVEL
ORADEA
SZÉNA-U.S. 125-
ÁRAK
125-
LEITŐL

Erdős Renée felolvasása

a Nagy Sikoly diadalmas írója zombaton este ezzel a műsorral tartja irodalmi konferenciát:

I.

Hogyan lettem lírai költő.

Megismerkedésem Eötvös Károllyal. Ő adja ki első verseskötetemet. Először ír hozzá.

Hogyan lettem prózaíró. Eötvös Károly szerződött lapjához, az Egyetértéshez. Nem tudok prózát írni. Ő javítja ki és dolgozza át első novellámat. Fellázadok és a harmadikat már a lapnak viszem el.

További pályafutásom a többi lapoknál. Külföldre menetelem. Róma. A nagy leiki átalakulás.

Hogyan lesz belőlem regényíró. Az Új sari.

II.

Az én híres erotikám és annak mibenléte. Regényes témái, hősnői, ezeknek rövid, összefoglaló analízise.

En és a kritika. Miért haragszik velem a kritika. Szememre vetik, hogy népszerű író vagyok.

Az írói népszerűség és annak mibenléte.

Valamennyi könyvem felsorolása, taglalása. Az írói népszerűség abban a kapcsolatban leli magyarázatát, amelyet az író intuíciója teremt meg a munkája révén. Bucsú a közönségtől.

Jegyek a Hegedűs Hirlapirodában 150 lejtől 30 lejtig.

Helge Lindberg

bucsuzik Európától 3 éves körútra Amerikába megy; péntek este énekel a Filmpalaceban.

Bach: Recit. u. Arie aus der Kantate: „Der zufriedengestellte Aeolus”.

Mozart: Arie des Nardo aus der Op.: „Gärtnerin aus Liebe”. Arie des Osnim aus der Op.: „Zaide”.

Schubert: Du bist die Ruh, Auf dem Wasser zu singen. Der Doppelgänger.

Szünet.

Palmgren: Läskin minä.

Marikanto: Soi vienosti.

Melartin: Illaile, arrang. finnische, Volkslieder.

Grimandi: Quando io vedo, Prendi sto stille, arrang. italienische Volkslieder.

J. Nim.: Saeta, Gramadina, arrang. spanische Volkslieder.

Jegyek a Hegedűs Hirlapirodában.

Erdős Renée még két regényt ír és aztán teljesen szakít a regényírással

A híres magyar író nő nyilatkozik pályája kezdetéről, sikereiről, a divatról és terveiről

Nagyvárad közönségének pár nap múlva feledhetetlen irodalmi élmény jut részül: felolvasást tart nálunk Erdős Renée asszony, a legünnepebb magyar írónők egyike, akinek munkái olyan sikert értek el, amilyent a magyar irodalomban nő még nem igen látott.

Erdős Renée tegnap este Aradon tartott felolvasást; természetesen lázasan ünnepezték a „Sant'erra biboros” és „A nagy sikoly” szerzőjét. Egy aradi újságíró így mondja el Erdős Renénél tett látogatását:

— Némi várakozás után megjelent az egyik ajtóban egy magas molett hölgy. Lilás telyemblúz, hosszú sötét alj, barna magas antilopcipő, átmeneti frizura a bubi és a hosszú haj között, nyugodt, méltóságteljesen homoly arc, mély fekete szem, higgadt, ebekelő gesztusok, lassú, tekintélyes járás: Erdős Renée.

— Talán ebbe a szobába — mondja keztenyújtva és átme-gyünk.

Velem szemben ül Nyakán nagy kékszemű gyöngysor. Beszéd közben szórakozottan meg-megörgeti a gyöngyöket. Kimért, főúri püspökök szoktak így játszani aranykeresztjükkel a mellükön.

— Tizenhét évvel ezelőtt jártam utoljára itt — révedez a múltba — Olaszországból jöttem akkor. Ez a harmadik felolvasásom Aradon. Holnap elmondom egész pályafutásomat. Hogy miképp lettem költő. Hogyan ismerkedtem meg Eötvös Károlyival, aki első verseimet kinyomatta és első verseskönyvemhez előszót írt. Hogy miképp lettem prózaíró. Eötvös szerződöttetett lapjához, mielőtt még prózát tudtam volna írni. Ő javította át első tárcáimat. Fel is lázadtam csakhamar a korrektúra ellen és a szerkesztőnek adtam kéziratomat. Azután a további pályafutásomról beszéltek. Külföld. Róma. Hogy milyen szellemi átalakító hatással volt ez rám. Az „Új sarj” jeneziséről és arról, hogy regényíró leszek. A híres erotikámat is szóba hozom, regényteremtésem és hőseimet analízisem röviden. Ismertetem a viszonyom a kritikával és elmondom, hogy miért haragszanak rám a kritikusok. Megmagyarázom: mi ennek az alapja. No és a könyveimről is beszéltek. Mindezt pedig azért mondom el, mert az utáni közönség alig ismeri regényírói pályámat, amely mindössze tizenkétéves.

— Ugy tudom, — szólalok meg, — hogy nagyságos asszonynak több darabját játszották külföldön és magyar színpadon nem kerültek bemutatásra. Hogyan lehet ez?

Az író nő elmosolyodik halványan.

— Ugy látszik, mindig akadnak érdekes új dolgok egy interjú-nál. Nos, jó; elmondom. 1911-ben nyújtottam be „János tanítvány” című darabomat a budapesti Nemzeti Színházhoz, amely azt el is fogadta. Az akkori igazgatónak, Tóth Imrének azonban skrupulusai voltak a darabban szerinte előforduló dogmatikus eltérések

miatt és elvitte a kéziratot páter Tomcsányihoz, a jezsuiták rendfőnökéhez, mint legfőbb dramaturg-hoz. Tomcsányi páter persze nem ajánlotta a darab színpadozatalát. Ugyanakkor véletlenül Pesten járt egy római apát, jó ismerősöm, akinek elmondtam az esetet. Az apát mosolygott: „Nem kell busulni, — vigasztalt — ha maga Szent Péter, irt volna egy valóságos tárgy szindarabot a pesti Nemzeti számára, Tomcsányi azt se ajánlotta volna eljátszani. Pápából a pápánál.”

— A darab tehát lekertült a műsorról, de lett utána olyan újságháború, hogy Tomcsányi kénytelen volt vidékre menekülni az újságírók ostroma elől. Többet nem is kísérleteztem a Nemzeti-

nél. A „János tanítvány” így aztán Olaszországban, Németországban és Flandriában került színpadra, ugyyszintén az „Assisi zsoldos” című misztériumom is.

Az interjú társalgással formálódik át. Többen vannak a szobában. Rokonok, családtagok. Hölgyek. Kell, hogy szóba kerüljön a divat, meg a frizura. Az író nő büszkén mutogatja csöpp kontyát, amely eddigi bubifrizurájának halálos ítéletét jelenti.

— Le kellett vágtatnom, — magyarázza — mert amerre csak jártam, megmosolyogtak. Hígyjétek el,

a divat a legnagyobb zsarnok. A borbély majdnem sirt. Hát az igaz: szép hajam volt... No de most megnő megint. Egy kicsit

több lesz benne az ősz szál, de megnő. Különbö is azt hiszem lejárt magát a bubifej. Megint a hosszú haj lesz a divat. Azért növeszttem az enyémet.

Kis szünet áll be. A gyöngyök megörösdülnek, Erdős Renée hangja szokatlanul élénk.

— Igen és írja meg azt is, hogy

még két regényt írok csupán és aztán befejezem regényírói működésemet.

Az egyik „Az indiai vendég”. Ez jövő őszre kerül a könyvpadra. Egészen más, tárgyra is, stílusra is, mint az eddigiek. A másik az „Ave Roma”. Ezzel befejeződik programom, amit magam elé tűztem, mert ez lesz az „Ősök és ivadékok” című ciklus negyedik kötete. És befejeződik regényírói pályám.

— És — kérdezem meglepeté-ten — mit fog írni azután?

Az író nő titokzatosan mosolyog.

— Mást — mondja röviden. Hogy mit, azt nem akarta meg-mondani...

Tömeges kivégzés, amely még csak különös izgalmat sem kelt

Peking borzalmas látványossága

Egy berlini kereskedő, aki csak a legutóbbi napokban tért vissza Pekingből, rendkívül érdekes részleteket közöl egy kínai tömeges kivégzésről, amely közvetlen szemel előtt játszódott le.

Peking egyik legforgalmasabb utcáján, hirtelen óriási lármá ke-rekedik. Nagyon rossz ruházatu, de állig felfegyverzett katonák hajtának végig az utcán egy szekert, amelyet négy ökr húz.

Nyolc teljesen meztelen férfi szorosan egymáshoz bilincselve hever a kocsin. Két fekete uniformisú lovas léptet a szekér mellett félhold-alaku karddal a jobb vállán.

Bal kezükben csengő, amelyvel állandóan harangoznak. Sokszáz ember szalad a különös menet után. Természetesen főképen asszonyok és gyermekek, akik ordítanak, síkolóznak és kiáltoznak. Állandóan kérdéseket intéznek a foglyokhoz,

ezek azonban nem tudnak válaszolni, csak rettentően vigyorognak.

Tul a város falain több ezer főnyi tömeg várja már a vesztőhely közelében a menetet. A processzió megérkezik és gyorsan sorakoznak. A meztelen elítélteket lerántják a szekérről, hatot jobbra, kettőt balra állítanak. Valamennyien halálra vannak ítélve.

Kettőt közülük lefejeznek, a többit agyonlövik.

A fejevesztésre ítélt két férfi: atya és fia. Politikai bűncselekményért lakolnak halállal. A fiatalabbik már magától leterdelt.

Egy katona durván leszorítja a fejét és levágja a cofját. Ekkor előlép az egyik fekete lovas. Mind a két kezével megragadja a kardját, az acél szikrázik és egy másodperc alatt a fej a nép lábai elé gurul, miközben a törzsből mint egy szökéknél árad ki a vér.

Egy hang sem hallatszik, senki sincs meghatva. Most az öregebbre kerül a sor.

Vele is végeznek épen úgy, mint a fiával. Minden izgalom nélkül.

A többi elítélt katona volt és lopásért lakol halállal. Ezredük katonái elé térdelnek, akik egy-egy puskalövessel intézik el őket.

Minthogy egy dollár jutalom jár az önkéntes böhérnak, minden ilyen kivégzésért, valószínű versengés folyik a katonák között, hogy ki legyen bajtársának megölője.

A kivégzés szinte fantasztikus gyorsasággal történik meg, az elítéltek, a katonák pontosan tud-

ják, hogy mi az előírás és még ezekben

az utolsó, végzetes pillanatokban is mechanikusan engedelmesskednek.

A tömegmészárlás nem tartott tovább 10 percnél.

És aztán szétoszlott a menet, a holttestek ott maradtak a színhelyen, senki sem törődött tovább velük. Csak később fogják őket a vesztőhely közelében elföldelni. Két kővér és szelíd polgár nyugodtan, mintha mi sem történt volna, elvegyül a tömegben és hétköznapi dolgokról diskurál. Kiderült, hogy az egyik a törvényszék elnöke, a másik az ügyész volt.

Keresztury-Olteanu Sándor feljelentést tett Csathó Jenő ellen, hogy őt tettelegesen inzultálta

Csathó Jenő, az Európa szálloda igazgatója, tegnap délután 3-4 óra között a Zsiga Miklós (Lukács György) utca 42. számú ház előtt, rövid szóváltás után az 5-ös számú bérkocsis ostorával többször végigvágott Keresztury-Olteanu Sándor, akinek a neve, a legutóbbi diákkongresszussal kapcsolatosan szerepelt a lapok hasábjain.

A tegnap délutáni inzultusnak azonban egészen más, hogy úgy mondjuk: materiális háttere van.

Az inzultus elkövetője Csathó Jenő, annak okairól a következőket mondotta:

— Keresztury-Olteanu Sándor már hosszú hónapok óta tartozik szállodánkban (lakásért és ellátásért) 80.000 lejellel. Állandóan hitegetett bennünket, egyik termintést a másik után adta, és amikor fizetésre került volna a sor, mindig valami ürügyet talált.

— Tegnap — (folytatja Csathó

Jenő) — elmentem a lakására és kihívtam. A kapu előtt beszélgettünk, de Keresztury-Olteanu egyre agresszívebben kezdett viselkedni. Miatán hangja roppant sértő volt, odaugrottam a járda szélén reám várakozó konflisához, megkaptam az ostort és azzal többször végigvágtam rajta.

— Egyelőre részemről ezzel is van fejezve a kettőnk közti támadt differencia.

Értesítésünk szerint Keresztury-Olteanu Sándor az olasz kerületi kapitányságon feljelentette támadóját.

Husórlók, zsirbódónok legolcsóbbak RUN vaskereskedőnél

Egyes fotelekre áthuzat-maradékok feltározás alkalmából hallatlan olcsó árban Back Bernátnál

FIGYELEM!

A Molnár Ferenc-hét

kizárólag a

Filmpalaceban

ma a

HATTYU

Adolphe Menjouval és

TESTOR

Alfred Abel és Korda Máriával

10, 15 és 20 leies helyárak

ZSURON

(Mondd, édesem, hogy csinálod ezt a mazsoláskalácsot.)

Rögtön drágám csak egy perc türelmet — Zsuzsa, vigye ki ezt a poharat és hozza be tisztán; hát, hogy ne is mondjam, rémesek ezek a cselédek! Egy poharat nem tudnak rendesen behozni, de javítást és kimenőt, azt tudnak kérni és mindnek olyan dus családja van, hogy a jó Isten tudja, melyik ágról szakadt az a sok unokatestvér — mind jó madarak... Igen! Erről jut eszembe, hogy van a kedves hugod? Hal-lom felejtetni küldtél — pedig de a lelkére magyaráztam, hogy így, — meg úgy nem érdemes; olyan az a szerelem, mint a fog-fájás: nem kell rá gondolni és akkor nem érezzük — de, ha érezzük, mindég gondolunk rá... és még ti hittétek, hogy öt év múlva elveszi? — Oh drágám! A legnagyobb szerelem sem tart tovább, a legnagyobb csodánál, az pedig csak három napig tart — igaz, hogy a Weiszné ruháját egy hétig sem tudtam elfelejteni, de azt is csak azért, mert nagyon rosszul viszonylik a glockni a kövérség-hez. Várj csak egy percre, édesem, igen a cselédre beszéltünk az előbb, hát képzeld, az ágyba dugta a kockacukrot — ezért oly keserű a mi életünk. Hidd meg édesem, ilyen borzasztó lelkiállapotban nincs erőm őszintén elmondani a kért kalácsreceptet, de végéig hozzá gondolatra lisztet, cukrot, sőt és keverő össze magad. Most már bucsuzom édesem, mert megyek Weisznéhoz, Párisba utazik és segíték neki a csomagolásnál...

(Hát ilyen jóba vagytok)

Sőt! — Dehát ki tudná a se-lyem ruhákat egy kis kofferbe be-gyűjteni olyan szívvel-lélekkel, mint az a barátnő, aki itthon marad. Csókollak!

Sonnenwirth Klára.

Hócipőt
sárcipőtlegjobban
javít a

Kalenda János

cég, Holdas temp-
lom mellett. 109

Mi újság?

Jön a műsorok műsora:

Az algiri asszonynegyed

* A Kereskedelmi Kamara jelentése a károkról. Athanáz Negulescu, a nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara elnöke és Papp János dr, a kamara főtitkára Bukarestbe utaztak, hogy személyesen te-gyenek jelentést a kereske-delmi miniszternek a nagyvá-radi eseményekről és a piacot ért károkról és kériék a szük-séges intézkedések sürgős megtételét.

* Higgye el, érdemes meg-nézni a Bucsukeringőt.

* Segélyt kapnak a városi kegydíjasok. Az állandó választ-mány tegnapi ülésén Soós István dr tanácsos javaslatára az állan-dó választmány tagjai elvben hoz-zájárultak ahhoz, hogy a városi kegydíjasok részére bizonyos se-gélyt utaljanak ki. Nagyvárad vá-roának kilenc ilyen kegydíjasa van és míg a nyugdíjasok részé-re a kormány engedélyezett pótl-ékot a kegydíjasokról nem gon-doskodott. Az állandó választ-mány, a pénzügyi osztályt bizta meg a kegydíjasok részére szűlő segély összegének megállapításá-val.

* Oroszországban játszódik le a Bucsukeringő!

* A nagyváradai diákságnak csak elnöke van. A Nagyvárad Estilap tegnapi számában Petrusca Juliu-nak, a nagyváradai diákok elnöké-nek nyilatkozatába egy sajnálatos hiba csuszott be. A cikk írója a lázas munkában Petrusca elnö-köt, mint a váradai diákok vezé-rét aposztrofálta, holott a váradai diákságnak egyáltalán nincs vezé-re, hanem csak elnöke és Petrus-ca Juliu, mint a váradai diákság elnöke, mindig a békeség és a város polgárságával való harmo-niának a híve volt.

* A Gutenberg Dalkör vasárna-pi hangversenye. Emlékeztetés még az a nagyszabású dalverseny, amelyet az erdélyi nyomdász dal-körök rendeztek Nagyváradon. — Több nagyváros nyomdász dalkö-re versengett az ezüst serlegért akkor, amelyet a váradai nyomdász dalkör nyert el. András Ede zenetanár, a dalkör kiváló karnagya őszintén értékelhető munkát fe-jtett ki, hogy diadalra vigye a dal-kört azokkal a nehéz dalművek-vel, ami sikerült is. Ezt a két mű-vet a vasárnapi hangverseny al-kalmával újra bemutatja a dalkör, mely új betanulással lesz előadva. Benes Ilona, a nagy tehetségű mű-vész nő Kohn Bélával és Stern Lászlóval egy kiváló társadalmi egyfelvonásost fognak az ő művé-szi tehetségükkel előadni. Ezenki-vül Anna Ödön, Demkó Böske, Pázmány Ferenc, Farkas Gabi, mindannyian egy-egy kiváló ma-gánszámában szerepelnek és is-merve az előadók oly sokszor megnyilvánult tehetségét, biztosra vehető a közönség teljes elisme-rése. A Vigadó-mozgóban lesz megtartva a hangverseny 5 órai kezdettel és arra ezután hívja meg a rendezőség a dalkört mindenkor támogató közönséget.

Dec.
14Apolló:
Bucsukeringő

* A nagyváradai orthodox izraelita hitközség közli az alábbiakat: Felkérjük mind-azokat, akik a diákkongressz-us alkalmával károkat szen-vedtek és kárukat a becslő-bizottság fel nem vette, tudas-sák ezt a körülményt irodánk-kal (Str. Manastirei 2.)

Meg akarjuk állapítani a templomokból elhurcolt tali-szok, theülinek, imakönyvek és más kegyszerek értékét. E célból felkérjük hűveinket, hogy velünk személyesen, írásban (póstán) feltétlen tu-dassák hiányzó értékeiknek mineműségét, számát és minő-ségét. A Gazdasági Ügy-osztály.

Felkérjük hűveinket, hogy mindazok, akiknél a diákkon-gresszus alkalmával diákok voltak elszállásolva, feltétle-nül tudassák irodánkkal (Str. Manastirei 2.) személyesen, vagy írásban (póstán), hogy hány diákot hány napig lát-tak vendégül.

* A Bucsukeringő nagyon szép!

* Drótkerítés az Artibusz helye körül. Craciun Andrei kulturtaná-csos, aki annak idején program-jául tűzte ki a váradai parkok run-dezését, az állandó választmány tegnapi ülésén javasolta, hogy az Artibusz helyén lévő, csaknem gazdátlan területet, addig is, — amíg teljesen rendbehozhatják, drótkerítéssel vegyék körül. Az állandó választmány erre megad-ta a felhatalmazást.

* A Bucsukeringő kiállítása 40 millióba került.

* Százhatvan tagja lesz a mezőgazdasági kamarának. A mező-gazdasági kamara tagjainak név-sorát még 3 évvel ezelőtt Jónás Demeter, akkori gazdasági taná-csos állította össze. Annak idején összesen 44 tagja volt a mezőgaz-dasági kamarának. Az állandó választmány tegnapi ülésén Soós István dr javaslatára kimondot-ták, hogy a mezőgazdasági kama-ra tagjainak számát 160-ra emelik fel és a tagok névsorát, — annak összeállítását — átteszik a törvényszékhez.

* M. Antalfi Margit baba-colonia 3—7 éves korig f. hó 15-én csütörtökön 4 órakor, tisztviselő-colon vasárnap, 18-án este 9 órakor, felnőtt-colon f. hó 20-án este 9 órakor veszi kezdetét. Különórak és csoportos tanítások megbeszé-lés szerint. Beiratkozni egész nap lehet a tánciskolában. — Sas-passage, Zöldia fölépcső.

Miért aratott diadalt az Apollóban

A Bucsukeringő?

Mert

az Ufa legszebb filmoperettje
Suzy Vernon,
Lilian Haid és
Willy Fritsch
játsszák a főszerepeket
Strauss-zene kíséri,

Szebb mint a Dunakeringő

* Tarnóczy Lajos presbiter ellenfelét feddésre ítélte.

A biharmegyei református egyházkerület választott bírósága tegnap délután hozott ítéletet Szőke Lajos bihari presbiter fegyelmi ügyében. — Tarnóczy Lajos esperes ugyanis feljelentést tett Szőke Lajos ellen, mivel az a múlt év októberében egy presbiteri tanácsülés alkalmával a költségvetések tárgyalása közben vele szemben sértő magatartást tanúsított. Annakidején az egyházbírósa a jegyzőkönyv felolvasása és számos tanu ki-hallgatása után vétkesnek mondotta ki Szőke Lajost lel-készével szemben való enge-detlenségben és ellene való izgatásban s ezért presbiteri állásának kétévi elvesztésére és a perköltségek megtéríté-sére ítélte. Szőke e határozat ellen fellebbezéssel élt.

A biharmegyei egyházta-nács Sulyok István püspök el-nöklésével az ítéletet megvál-toztatta, — amennyiben Szőke Lajost csak presbiteri állásá-hoz méltatlan viselkedésében találta vétkesnek, s ezért a perköltségeken kívül feddésre ítélte. Az ítélet végrehajtására a bihari egyházbírósaát je-lölte ki.

x Grósz Arthur, hó és sár-cipő javítás, Josif Vulcan-u. 14.

* A Bucsukeringő szebb a Dunakeringőnél!

* A belényesi rendőrség nyomozza a rejtélyes gyilkosságot. Az Estilap tegnapi számában a belényesi rejtélyes gyilkossággal foglalkozó cikkünkben azt írtuk, hogy az ügyben a belényesi csendőrség indított nyomozást. Mint utólag közlik velünk, nem a csendőrség, hanem a belényesi rendőrség vezette be a vizsgálatot.

Karácsonyi vásár hencser-takarókban megkezdődött

Back Bernátnál

Dec.
16

Mindenki

aki állandó és rendszeres vásárló az Amittéhez csatlakozott üzle-
telben, de még eddig nem kapott
osztalékot és ebben a hónapban
egy telt gyűjtőlapot küldött be:

feltétlenül

részesedik az új év előtti szelvény-
bevitelben.

Siessen, hogy adjon be Ön is
egy megtelt gyűjtőlapot.

Ha karácsonyi vásárlásait az
Amitté üzletekben eszközli: meg-
kaphat egy egész gyűjtőlapot és

feltétlenül

részt kap az új évi osztalékból.

A szelvények beváltása decem-
ber 29-én lesz, hogy még új év
előtti mindenki megkapja a reá-
eső összeget.

A szelvénybevitel közjegyző
előtti, nyilvánosan történik, azon
bármelyik kötvénytulajdonos részt
vehet. 3858

Váradai árfolyamok

PENGO	—	—	28.40
CSEHKORONA	—	—	4.81
DINAR	—	—	2.95
SCHILLING	—	—	22.90
MARKA	—	—	38.75
FR. FRANK	—	—	6.40
SV. FRANK	—	—	31.30
LIRA	—	—	8.85
DOLLAR	—	—	162.—
ANGOL FONT	—	—	792.—

* A nyolcórás zárást jóváhagyta
a helyigazgató. A helyigaz-
gatóból ma délelőtti távirat
érkezett a megyei prefekturára.
A távirat közli, hogy a miniszter
jóváhagyta Lobontiu Emil prefek-
tusnak azt az intézkedését, mely
szerint a nagyváradai üzletek zár-
óját további intézkedésig, este
nyolc óráig meghosszabbították.

* Orvosi hír. Dr Erdős
István ideggyógyász rendelő-
jét Bratianu (Szaniszló)-u. 10.
alól Reg. Ferdinand (Rákóczi)-
ut 13. szám alá (Veiszlovits-
palota) helyezte át.

SPORT

○ A Nac-sakkosztályának ve-
zetősége felkéri az összes tago-
kat, hogy a ma esti tréningen a
legnagyobb számban megjelen-
ni kívánnak. Együttel szíves-
kedjenek elhozni a decemberi
tagdíjat.

○ Bármelyik sportegylet tagjai
kedvezményben részesülnek Ja-
kóhóvits Nándor Galvanopol fém-
pári vállalatnál, Szarvaszky-ut-
ca 13. (Korcsolya élezés és mik-
kelezés.)

Szép hecserek, részletek is,
Mansbergernél, Reg Ferdinand 17.

○ A sportegyletek bírói
testülete ma, szerdán este 7 óra-
kor országos közgyűlést előkészí-
tő bizottsági ülést tart, amelyen
az összes tagok megjelenése köte-
lező. A vezetőég.

Dec. 16 Helge Lindberg
koncert

Jegyek a Hegedűs Hír-
lapirodában kaphatók

Finta Sándor, a híres váradai szobrász fantasztikus sikerei Amerikában

— Saját tudósítónktól —

A béke utolsó éveiben egy or-
szág visszhangzott Finta Sándor
nevétől. Csodálatos regényes ro-
mantikájával nehéz beépíteni
a cinikus vásári zürzavarba.

A Xenopol (Lakatos) utcán egy
udvar legvégében nyomorult pro-
letárváros. Itt nevelte öreg Finta-
né szegénységben a gyerekeit. A
fiúk, keménykötésű, izmos köly-
kek, a kőfaragó mesterséget szer-
ették. Volt egy néniük, öregedő
lány, aki skrupulus nélkül árulta
a szerelmét. A fiúk röstelték a
Mari dolgait a mint aféle porongyi
verekedők, rá-ráestek a nővérik
udvarlóira, s alaposan eltárgálták
őket. Egyszer aztán a lány miatt
megszorongatták egy kerítő asz-
zony gégejét, félholtá kerek
egy szeladont és a bíróság kemé-
nyen elítélte a Finta gyerekeket.

Sándor — Szamosújváron vől-
tette a büntetését és husz évvel
előzött e sorok írójának, a tárgya-
lás riportérének küldte első raj-
zeit. Aztán maga az intézet igaz-
gatója levélben közölte, hogy Fin-
ta Sándorban, a fiatal rabban
egész különös tehetséget fedeztek
fel. Pompás, kovácsot vasunká-
kat csinált, rajzolt, mintázott, fa-
ragott, az igazságügyi miniszter is
érdeklődött iránta. Később finom,
művészi plaketteket, kislemez-
munkákat küldött haza s már ak-
kor meglepő fényképfelvételekkel
oldalsó riportok beszélték. Az
Estben a szamosújvári rab talen-
tumáról.

Mire Finta Sándor szabad em-
ber lett, nagy népszerűség fogad-
ta. Az asszonyok boldogultak a
szép szál elegáns legényért, akit
egymás kezéből kapkodtak Pesten
az előkelő társaságok.

Sándor néhány bravuros Kos-
suth-szobrot adott a magyar vá-
rosoknak, — a háború után pe-
dig Rómába, majd Párisba ment.
Dolgozni kezdett és nem sokára
előkelő revük írtak a magyar
szobrász vakító fantáziájú művei-
ről, melyekben a rheimsi dom-
oszlopdiszinek csipkefinomságai
remegnek...

Páris után Amerika. Előbb Pitts-
burghban tűnt fel egy hős szob-
rával. Ennek köszönhető, hogy a
város megszerezte számára az
amerikai polgár papírjait. Egyik
szobrot a másik után alkotta, ne-
ve már nagyon jól csengett s ka-
landos szerepbe, szöke, majd es-
küvője egy pennsylvániai lokomo-
-

tív gyáros lányával hetekre szóló
szencziója volt a pikantériára
éhes amerikaiaknak. De aztán a
komoly munka következett. Aila-
mi megbízások, magánmegrende-
lések. Finta Sándor ma dicsér-
dag ember, főreiszvényese többek
közé egy pittsburgi óriás hotel
trósztnak is. Newyorkban a
Lexington Avenuen hatalmas mű-
terem palotája van a porongyi im-
pozitornak.

Most Göndör Ferenc kitűnő
newyorki lapjában olvasunk ismét
nagyon érdekes hírt a kalandos
életű művészről. A Metropolitan

Museum kiállítja Hayes bábos
szobrát, Finta Sándor művét. Ez
a hír annál feltűnőbb, mert egé-
szen szokatlan, hogy a Metropo-
litan élő művésznek élő személy-
ről készült szobrát kiállítsa. A
tudósítás szerint Finta nevét
egész Amerika ismeri és a mű-
vészet legelőkelőbb reprezentán-
sak közé állította.

Ugyanekkor az Evening World
is nagy cikket ír Finta hallatlan
erejű monumentális szobráról, me-
lyet San Franciscóban állítanak
fel az amerikai repülő dicsőíté-
sére...

Vaiszlovich Emil jobban van

Tegnap délután ismét elterjedt
az a hír, hogy Vaiszlovich Emil
állapota válságosra fordult. Egé-
szen váratlanul magas láz lépett
föl és a kezelőorvosok tüdőgyul-
ladástól tartottak. Az este már 40
fokra szökött fel a láz.

Az éjszaka aztán enyhülést ho-

zott és ma reggelre Vaiszlovich
Emil állapota

jobbra fordult.

Ma délután különben újból ide-
érkezett Csukor István dr. buda-
pesti tanár, aki a kezelő orvosok-
kal konziliumot fog tartani.

No. G. 3382—1927-2.

Publicație de licitație

Subsemnatul delegat judecăto-
resc, aduc la cunoștința publică
că în urma deciziunii cu No.
3382—1927 a Judecătorei Rurale
Marghita efectuându-se execuție
de escontenare în favoarea urmă-
ritorului Benedek Adolf repr. prin
advocat Dr. Friedmann Herman
din Marghita în contra urmări-
tului din comuna Chéș pentru
1495 lei capital și acc. sau sec-
vestrat mișcătoare: grâu, dife-
rite mobile, în valoarea totală de
lei 4500 cari se vor vinde prin
licitație publică ce se va ține în
ziua de 19 Decembrie 1927 ora
15 la locuința urmăritului din co-
muna Chéș și la care sunt invi-
tați cumpărători a se prezenta cu
acea observație că mișcătoarele
de mai sus, pe lângă achitarea
în numerar a prețului de cum-
părare se vor vinde celui ce va
promite mai mult la caz de lipsă
și chiar sub preț de estimare.
Marghita, la 30 Noemvrie 1926

Delegat judecătoresc,

149

Flaviu Popp

Legszeb és legolcsóbb
karácsonyi ajándék
egy művészi fénykép

MAJOR műterméből

Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut)
12. szám Apolló-palota

Nagy karácsonyi
kedvezmény 93

Kevés tőkével

cukrásztársat keresek

**Igen jól
jövédelmező
üzlethez**

Megkeresések az alábbi
címe küldendők:
„Globus” hírlapiroda
Salonta

Menekülnek Kinából az európaiak

— Az Estilap eredeti távirata —

Sanghaiból jelentik: A városban megint nyugtalan-
ság uralkodik. A kommunisták a nemzetközi városrészek
közlekedési intézményeinek s személyzetét akarják fellázi-
tani. A Jangce folyó számos kikötőjében kommunisták moz-
galmak törték ki. A kommunisták mindenütt fosztogatnak és
a vörös hadsereg főhadiszállásán több orosz tiszt működik.
Az amerikai német misszionáriusok elmenekültek és Hong-
Kongba érkeztek. A Moorben nevű angol ágyumaszádon 55
német Kanton külvárosából az idegenek telepére menekült.
A Sacramento nevű amerikai hadihajó a kanton európai ne-
gyedben kikötött és a konzulú s számára fegyvereket szál-
litott. A kínai negyedben lakó európaiakat az idegen negye-
dekben összpontosították.

MOZI

AZ APOLLO FILMSZÍNHÁZ
MŰSORA:

Szerdán: 5, 7 és 9 órákor:
Bucsukeringő. A főszerepben:
Suzy Vernon, Liane Haid és
Willy Fritsch.

Csütörtökön: Bucsukeringő.
Pénteken: Bucsukeringő.

— A Bucsukeringő sikere. A
berlini, bécsi és budapesti dia-
dal után Romániában először
Nagyváradon vetítik a Bucsukeringőt, amely az Ufa leg-
jobb filmje. A legkarcsúbb
Suzy Vernon, az asszonyos
szépségű Liane Haid és a lá-
nyok szívszerelme, Willy
Fritsch játsszák a főszerepeket.
A nagyvonalú szép kiállítású film-
hez eredeti Strauss-zene kísé-
ret van.

A FILMPALACE MŰSORA:

Szerda: 5, 7 és 9 órákor:
Molnár Ferenc-hét második
napja „Hattyu”, a főszerep-
ben Adolphe Menjou és „Test-
őr”, főszerepben Alfred Abel
és Korda Mária. 10, 15 és 20
lelkes helyárak!

Csütörtök: 5, 7 és 9 órákor:
„Hattyu” és a „Testőr”.

Péntek: A „Két kereszt le-
gendája”, az első román film.

Hegman szinkör

Szerda 5, 7 és 9 órákor: Hanni-
ban vagy Turiszerelem. Liane
Haid és Alphons Fryland.

Csütörtök 5, 7 és 9 órákor:
Hannibal vagy Turiszerelem. Li-
ane Haid és Alphons Fryland.

Jön: Aki szíveit megtagadja. A
legnagyobb és legszebb drámája
az idei szezonnak.

Ajándéktárgyat ezer meg ezer dara-
bot olcsón, ezüst, arany, briliánsban,
órák zsebke, falra, asztalra. China-
ezüst díszítványok, alpacca evőeszkö-
zök olcsón **Herbst** ékszer-
ruházában Reg. Mária (Bémer-tér 1.
Tessék a kirakati árakat megnézni.

x Könyvujdonyságot csak a
Hegedűs Hirlapirodában

NAPPAL	FOTEL
Uj rendszerű összeesukható fotel mely éjjel ágyak használható	
már 3300 leltől kapható	
ART kárpitosnál	
Cosbuc (Szalárdi)-utca 9. szám	
Rosenzweig-palota	
FIJEL 3883	ÁGY

Karikagyűrű svájci kar- és
zseborák nagyon olcsón kaphatók
URÁN-nál 6-2
Nic. Iorga (Zöldfa)-utca 8. szám.

Eladó beköltöhető ma-
gánházak, jövedel-
mező bérházak, szőlők, házhe-
lyek, öröklakások.
Lakások lakrészek közvetítése
„ARDEAL” iroda főpo-
sa mellett
Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

KÉPKERETEZÉST, nagy áru
készlet redukálás miatt, gyári áron
alul készítek. Banyik, Vlahuta
(Szent János) utca 6.) nyílt üzlet.
3887

1000 ridikült selejteztünk ki, me-
lyeket félárban adunk el. Bőráru-
ipari Rt. lerakata, Ferdinánd ki-
rály (Rákóczi) ut 5. 742

HA van Pénze, Ha nincs Pénze,
Ha lesz Pénze, mindenképp vásá-
rolhat előnyös heti vagy havi
részletfizetésre női kabátokat,
szőrméket is, férfi öltönyöket me-
ret szerint, férfi és női szövetek-
ket minden minőségben, vászna-
kat, sifonokat, batistákat, da-
mast, zeffir, pouplin, selyem, fla-
nel, barchend, bársony, opál batis-
tok, glottok, paplanok és minden
divat árut. Látogassa meg üzlete-
met és győződjön meg előnyös és
előzékeny kiszolgálásomról, a ki-
ezen hirdetésre hivatkozik 2% en-
gedménybe részesül. Rottenberg
Márton, Jorga Miklós (Zöldfa) u.
15. szám. 3793

RÓMA. Mi baj? Sz... ő itt
volt. A jegy nálam van, pénteken
kell visszaadni. Jobbulást. Csö-
kolja V...a. 673

MARVANY. Még inkább mon-
dom, hogy most ne menj el. 674

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butoro-
zott szoba, központban azonnalra,
fűtés és világítással együtt, havi
1500 leltől kiadó. Bővebbet a
„Metropol” szálloda portásánál.
3950

GYERMEKTELEN házaspárnak
15-re butorított szoba kiadó. Láng,
Dimitrie Cantemir (Beöthy Ödön)
utca 48. 663

KÜLÖNBEJARATU, emeleti
utcai szobát, fürdőszoba és kony-
hahasználattal, uri zsidósalárnál,
csak központban keres gyer-
mektelen házaspár „Január 1” je-
ligére Hegedűs: hirlapirodában.
664

KERESÜNK két szobás, mel-
lék helyiségekből álló lakást. Me-
talloglobus, Str. Lunei 2. 674

ADÁS-VÉTEL

KOTTATARTÓT megvételre
keresek. Cim Hegedűs hirlapiro-
dában. 657

EGY börgarnitúra olcsón el-
adó. Anné kárpitos, Mosoiu tábor-
nok (Mezey Mihály) utca 4. 670

ALKALMAZÁS

KERÉSEK azonnalra egy min-
denest. Berkes, Dimitrie Cante-
mir (Beöthy Ödön) utca 29. szárn.

ÉLTESEBB, megbízható bejáró-
nő, főzést, mosást és varrást vá-
lal. Mészárosné, Köblös-telép 31.
651

EGY csakis jobb házból való
fiatal fiút, személyautóra miffah-
rernék felvenni, kit később le
is vizsgáztatok. Cim a kiadóba.
676

RUHATAR kezelő kaucióval és
megfelelő segédlettel fölvejtik a
Filmpalace mozgószínházba. Je-
lenükézní lehet este 7-től 9-ig az
Abbazi cukorkaüzletben, Sas-
passzás. 678

SUCHE intelligente deutsche
Erzieherin mit langjährige Zög-
nisse per 1. Januer Hollander,
Josif Vulcan 6. I. 679

PENZKÖLCSÖN

PENZKÖLCSÖNT, nyújt kézi te-
dezetre egyezer leltől kezdődőleg
Háztulajdonosok Bankja, Delav-
rancea (Ritoók Zsigmond)-utca 2.
3709

KÜLÖNFÉLÉK

MIVEL semmi ismeretségem
nincs, ezért nagyon olcsón varrok
házban és otthonra is vállalkok. —
Cim: Tace Jonescu (Körös) utca
73. szám. 675

„Galvanopol”
fémipari vállalat

VÁLLAL: Mindenféle motorkerékpár javítást, bármilyen
précíziós eszterga munkát.
Korcsolya élezés és nickelés, gyermekkosci, üzleti állvány,
orvosi műszer stb. szakzerű nickelését.

„Galvanopol” Jakobovits Nándor
Storoveszky-utca 13. sz.

146

U KÖNYVEK A HEGEDŰS HIRLAPIRODA
KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁBAN:

Dr Bauer: A nő. Második kötet	3774
Berend M.: Lükettő talaj. I—II.	3769 A-B.
Caurth M.: Ki legyen a párom	3770
Courth M.: Száműzöttek	3762
Csathó K.: Miért nem ment hozzá nagy mama nagypapához	2767
Lagerlöf Z.: Lowensköld-lány	3771
Maughan: Mágus	3764
Markovits Rodion: Szibériai garnizon	3763
Püskösti A.: Bárczay Bella a szeretőm	3768
Rohmer Saz: Si-Fau	3765
Rohmer Sax: Dr Fu-Manchu története	3766
Pemberton: Kastély a tenger fenekén	3773
Stratz: Sztambul titka	3772

**Helge
Lindberg**
péntek esti
koncertjére
belépő-jegyek
a Hegedűs Hir-
lapirodában
kaphatók

TELEFON: 343.

Grünwald Testvérek fém- és bádógárugyár

redőnyosztály

és testivállalata Grünwald Jenő mű- és szer-
kezeli lakatossága a mélyen tisztelt közönség rendelkezésére áll.

Wertheim-kasszák készítése,
nyitása, — **Redőnyök** készítése és javítása elvállaltatik.
Sírada Episcopul Clorogariu (Uri-u.) 38.

ALAPITVA: 1893.